

Юрій Клапків

Аспірант кафедри фінансів

РОЗВИТОК КОІНТЕГРОВАНОЇ БІЗНЕС АРХІТЕКТУРИ В УКРАЇНІ

У наш час українські фінансові інституції, які все ще нагромаджують первинний капітал, максимізують власну вартість за рахунок розвитку чи проникнення у регіони. Прагнення максимізувати прибутки реалізовується через надання більшої кількості фінансових послуг, чим примушує фінансові інституції використовувати методи інтенсивного розвитку, прагнути комплексного фінансового обслуговування клієнта, мінімізувати ризик та уникати можливих збитків чи втрат. Це сприяє консолідації фінансових продуктів, що в свою чергу формує нову бізнес архітектуру в Україні.

Особливості цієї архітектури дозволяють назвати її коінтегрованою.

Вважається, що термін коінтеграція вперше сформовано нобелівським лауреатом, професором Каліфорнійського університету в Сан-Дієго (США) британцем Клайвом Гренджер. Згідно його трактування, коінтеграція – це метод визначення довгострокового взаємозв'язку серед групи змінних динамічних рядів [1, с. 142]. Дослідження економічної рівноваги К. Гренджера припадають ще на кінець 50-х ро-

ків ХХ ст. У них коінтеграція розглядається як метод для аналізу часових рядів у економіці. За основу взято макроекономічні часові ряди, які є динамічними та відрізняються від стаціонарних рядів тим, що коливаються не навколо постійної величини, а навколо величини, котра змінюється з часом. Британський професор довів, що статистичні методи, які використовуються для стаціонарних рядів, можуть дати абсолютно невірні результати у випадку, якщо їх застосовувати до динамічних рядів. Ним з'ясовано, що певні комбінації цих рядів можуть бути незмінними у часі, а це дозволяє коригувати статистичні висновки, використовуючи методи, розроблені для стаціонарних рядів. К. Гренджер назвав цей взаємозв'язок коінтеграцією.

Сутність коінтеграції вивчав російський професор Г. Канторович, який відзначив, що за етимологією цей термін означає спільну інтеграцію і до цього часу існує практика його написання як через дефіс, так і одним словом [2, с. 80]. Професор Канторович математично довів, що коінтеграція сумісна із поняттям довгострокової рівноваги. Хоча кожен із нестаціонарних процесів здійснює випадковий рух, наявність коінтеграція змушує ці процеси здійснювати рух разом, не віддаляючись один від одного.

Опираючись на наявні визначення даного терміну, уточнено, що для фінансового ринку коінтеграція – це стабільна, довгострокова, незавершена інтеграція фінансових інституцій, їх довгостроковий стабільний розвиток.

Вважаємо, що на сьогодні в Україні відбувається розвиток коінтегрованої бізнес архітектури. Це обумовлено прагненням до консолідації, яке обмежене державним регулюванням. Незначний розвиток фінансового ринку у регіонах дозволяє фінансовим інституціям використовувати стратегію екстенсивного розвитку за рахунок залучення нових клієнтів. Наразі це дозволяє мінімізувати конкуренцію особливо між банківськими та страховими інституціями за заощадження домашніх господарств провадячи консолідовану діяльність. Таким чином взаємодію фінансових інституцій, особливо банківських установ та страхових компаній, які не є власністю єдиного інвестора, але протягом тривалого часу взаємовигідно співпрацюють, варто характеризувати як коінтегровану.

Страхові компанії та банківські установи підтримують довгострокову співпрацю, адже страхові компанії використовують мережу банківських відділень і отримують за їх посередництвом страхові внески від клієнтів та виплачують їм страхові відшкодування. Сервіс при наданні страхового захисту та його повнота у певній мірі залежить від швидкості та рівня обслуговування в розрахунках між страховою компанією та банком чи між банком і клієнтом, а також і в міжбанківському обігу. З іншого точки зору, розрахункове обслуговування – пряма функція банків. Таким чином клієнти страхових компаній одночасно виступають клієнтами банків. Виконую-

чи властиву для страхової сфери функцію – створення страхового захисту, страхові компанії об'єктивно змушені здійснювати дану операцію шляхом нагромадження капіталу і його розміщення у фонди різного призначення, зокрема як резерви майбутніх платежів (при страхуванні пенсій, чи інших видах особового та майнового страхування).

Банки, у свою чергу, користуються значним спектром страхового захисту починаючи від страхування депозитів, страхування від шахрайства та закінчуючи комплексним страхуванням банку (ВВВ). Окрім того при наданні кредитів вони стимулюють продажі по страхуванні майна, а при довгострокових кредитах, ще й по страхуванні життя.

Довгостроковість та стабільність інтеграції діяльності страхових компаній та банківських установ формує коінтегровану модель фінансової архітектури в країні.

Література:

1. Довбенко М. Творці фінансової стабільності / Економіка та прогнозування. Науково-аналітичний журнал. – 2003. – №4. – С. 142–144.
2. Канторович Г. Анализ временных рядов / Экономический журнал ВШЭ. – 2003. – №1. – С. 79–103.